

Wymagania edukacyjne przedmiotu rytmika, dla klas I-III 6-letniego cyklu nauczania

1. Znajomość podstawowych zasad metody Emila Jacques'a Dalcroze'a.
2. Znajomość podstawowych zasad notacji muzycznej i podstawowych pojęć z zakresu agogiki, dynamiki i artykulacji.
3. Znajomość podstawowych kroków tańców polskich.
4. Znajomość instrumentarium Orffa.

I rok nauczania

1. Ćwiczenia rozwijające aparat ruchowy:
 - Ćwiczenia kształtujące postawę i wyrabiające sprawność fizyczną,
 - Ćwiczenia kształtujące ekspresję ruchową poprzez naśladowanie zwierząt, przedmiotów i zjawisk,
 - Rozwijanie poczucia estetyki ruchu w czasie wykonywania ćwiczeń rytmicznych oraz podczas interpretacji ruchowych piosenek i utworów muzycznych,
 - Nauka podstawowych kroków wybranych tańców regionalnych.
2. Ćwiczenia słuchowo- ruchowe:
 - Ćwiczenia wstępne, uwrażliwiające na zmiany zachodzące w muzyce,
 - Ćwiczenia kształtujące poczucie tempa, rytmu i metrum:
3. Dyktanda rytmiczne,
4. Muzykowanie odtwórcze, improwizowanie i rozwijanie inwencji twórczej:
 - Ćwiczenia improwizacji ruchowej z uwzględnieniem elementów muzyki,
 - Ćwiczenia inwencji twórczej z przyborami,
 - Interpretacja ruchowa łatwych utworów instrumentalnych,
 - Aktywne słuchanie muzyki,
 - Tworzenie i wykonywanie akompaniamentu do utworów instrumentalnych i piosenek,

- interpretacja ruchem ćwiczeń/utworów muzycznych granych przez nauczyciela na instrumencie klawiszowym.
5. Ćwiczenia kształcące pamięć, koncentrację i podzielność uwagi:
- Echo rytmiczne,
 - Ćwiczenia inhibicyjno- incytacyjne,
 - Analiza i realizacja prostych przebiegów rytmicznych ze słuchu,
 - Zapis z pamięci prostych tematów rytmicznych i fragmentów piosenek,
 - Ćwiczenia uzupełnienia ćwierćnutowego,
 - Ćwiczenia i zabawy integracyjne.
6. Wiadomości teoretyczne:
- Ćwiczenia prawidłowej i czytelnej pisowni,
 - zaznajomienie ze znaczeniem kropki przy nucie na przykładzie półnuty z kropką,
 - zaznajamianie z podstawowymi zasadami notacji muzycznej,
 - zaznajamianie z podstawowymi określeniami z zakresu agogiki, dynamiki i artykulacji.

II rok nauczania

1. Ćwiczenia rozwijające aparat ruchowy:
- Ćwiczenia kształtujące postawę i wyrabiające sprawność fizyczną, adekwatną do wieku w drugim roku nauczania,
 - Ćwiczenia przygotowujące aparat ruchowy do wykonania grup szesnastkowych,
 - Nauka podstawowych kroków wybranych tańców regionalnych,
 - Ćwiczenia taneczne oparte na podstawowych krokach z pierwszego roku nauczania wzbogacone o nowe elementy taneczne,
 - Tworzenie interpretacji ruchowych piosenek i utworów muzycznych,
 - Ćwiczenia ekspresji ruchowej.

2. Ćwiczenia słuchowo- ruchowe:

- Ćwiczenia uwrażliwiające na zmiany zachodzące w muzyce,

Kontynuacja ćwiczeń realizowanych w I roku nauczania:

- Ćwiczenia reakcji na zmiany tempa, metrum, dynamiki i rytmu w muzyce,

- Ćwiczenia kształcące poczucie tempa, rytmu i metrum,
- Ćwiczenia z zakresu polirytmii.

3. Dyktanda rytmiczne:

- Zapis tematów rytmicznych zbudowanych z poznanych wartości nut i pauz w taktach 2,3,4,5,6- miarowych,
- Zapis rytmu uzupełniającego ćwierćnutowego i ósemkowego.

4. Muzykowanie odtwórcze, improwizowanie i rozwijanie inwencji twórczej:

- Improwizowanie ruchem,
- Zabawy ruchowe pobudzające wyobraźnię,
- Ćwiczenia improwizacji ruchowej z uwzględnieniem elementów muzyki: dynamiki, artykulacji, agogiki,
- Prowadzenie ruchu zgodnie z frazą,
- Wykorzystanie elementów improwizacji w tworzeniu form AB, ABA, ronda,
- Ćwiczenia z zastosowaniem instrumentów perkusyjnych (ćwiczenia rytmiczne, tworzenie akompaniamentów ilustracyjnych),

5. Ćwiczenia kształcące pamięć, koncentrację i podzielność uwagi:

- Ćwiczenia przygotowawcze do wprowadzenia łańcucha realizacji – echo rytmiczne,
- Analiza przebiegów rytmicznych ze słuchu,
- Zapis z pamięci prostych tematów rytmicznych i fragmentów piosenek,
- Ćwiczenia inhibicyjno- incytacyjne,

- Wykonanie tematów dwugłosowych, polirytmii dwugłosowej oraz ostinata rytmicznego jako głosu towarzyszącego,
- Wykonanie ruchowe kanonów,
- Wykonanie w różny sposób rytmu uzupełniającego ćwierćnutowego i ósemkowego,

6. Wiadomości teoretyczne:

- Znajomość teoretyczna i doskonalenie poprawnego zapisu:
 - oznaczeń taktowych,
 - wartości nut i pauz poznanych w klasie pierwszej,
 - ugrupowań rytmicznych poznanych w klasie drugiej,
 - tematów rytmicznych,
 - uzupełnienia ćwierćnutowego i ósemkowego,
 - polirytmii dwugłosowej,
 - oznaczeń artykulacyjnych(staccato, legato), agogicznych (lento, moderato, allegro, ritenuto, accelerando), dynamicznych (piano, mezzo piano, mezzo forte, forte, crescendo, diminuendo),
 - Form AB, ABA, rondo,
 - Znaczenia kropki przy nucie na przykładzie - -ćwierćnuta z kropką i ósemka oraz ósemka z kropką i szesnastką,
 - Utrwalenie nazw terminów muzycznych,

III rok nauczania

1. Ćwiczenia rozwijające aparat ruchowy:

- Ćwiczenia kształtujące postawę i wyrabiające sprawność fizyczną, adekwatną do wieku w trzecim roku nauczania,
- Ćwiczenia przygotowujące aparat ruchowy do wykonania synkop i przedtaktu,
- Nauka podstawowych kroków wybranych tańców ,
- Tworzenie interpretacji ruchowych piosenek i utworów muzycznych,

- Ćwiczenia ekspresji ruchowej.

2. Ćwiczenia słuchowo- ruchowe:

- Ćwiczenia uwrażliwiające na zmiany zachodzące w muzyce,

Kontynuacja ćwiczeń realizowanych w I roku nauczania:

- Ćwiczenia reakcji na zmiany tempa, metrum, dynamiki i rytmu w muzyce,

- Ćwiczenia kształcące poczucie tempa, rytmu i metrum,
- Ćwiczenia z zakresu polirytmii.

3. Dyktanda rytmiczne:

- Zapis tematów rytmicznych zbudowanych z poznanych wartości nut i pauz w taktach o ćwierćnutowej jednostce miary (2,3,4,5,6- miarowych) oraz w taktach o ósemkowej jednostce miary (3,6,9- miarowych),
- Zapis rytmu uzupełniającego ćwierćnutowego i ósemkowego w taktach o ćwierćnutowej i ósemkowej jednostce miary,
- Zapis z pamięci tematów rytmicznych i rytmu piosenek,
- zapis tematów rytmicznych w podwójnej prędkości i zwolnieniu,
- jednogłosowe dyktando rytmiczne.

4. Muzykowanie odtwórcze, improwizowanie i rozwijanie inwencji twórczej:

- Kontynuowanie i wzbogacanie ćwiczeń z zakresu improwizacji i ekspresji ruchowej zapoczątkowanych w klasach poprzednich,
- Wykorzystanie elementów improwizacji i inwencji twórczej w tworzeniu form: ABA, ronda, wariacji,
- Improwizowanie ruchem,
- Ćwiczenia improwizacji ruchowej z uwzględnieniem elementów muzyki: dynamiki, artykulacji, agogiki,
- Tworzenie akompaniamentów do utworów i piosenek z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych,
- Tworzenie ostinata rytmicznego jako głosu towarzyszącego ruchem oraz na instrumentach perkusyjnych,
- Dyrygowanie orkiestrą perkusyjną,

- Tworzenie i realizacja partytur graficznych.

5. Ćwiczenia kształcące pamięć, koncentrację i podzielność uwagi:

- Wykonanie łańcucha realizacji z taktowaniem,
- Jednoczesne taktowanie w dwu i czteromiarze oraz dwu i trzymiarze,
- Wykonanie tematów dwugłosowych i polirytmii dwugłosowej,
- Wykonanie ruchowe 2, 3 głosowych kanonów,
- Realizacja ruchem i zapis tematów rytmicznych w podwójnej prędkości i zwolnieniu.

6. Wiadomości teoretyczne:

- Znajomość teoretyczna i doskonalenie poprawnego zapisu:
 - Poznanych oznaczeń taktowych o ćwierćnutowej i ósemkowej jednostce miary,
 - Wartości, grup rytmicznych i pauz poznanych w poprzednich latach oraz rytmów synkopowanych,
 - Ugrupowań rytmicznych taktach ósemkowych,
 - Uzupełnienia ćwierćnutowego i ósemkowego,
 - Polirytmii dwugłosowej i ostinato rytmicznego
 - Tematów w podwójnej szybkości i podwójnym zwolnieniu,
 - Znajomość budowy formy ABA, ronda, wariacji,
 - Utrwalanie nazw terminów muzycznych,
 - Pojęcie taktów złożonych i prostych,
 - Znaczenie pojęć : synkopa, łuk ligaturowy.

Kryteria oceniania z przedmiotu RYTMIKA:

Podstawowe kryteria oceny ucznia:

- Poziom opanowania przez ucznia wymagań edukacyjnych w danym roku nauki,
- Postępy w zdobywaniu umiejętności,
- Pilność, systematyczność i zaangażowanie ucznia.

Celem oceny ucznia jest systematyczne weryfikowanie poziomu wiedzy i postępów ucznia, by móc wspierać go i motywować do rozwijania samego siebie.

Ocena CELUJĄCA:

- godny naśladowania włożony wysiłek,
- prezentowanie przez ucznia wiedzy i umiejętności na poziomie wyraźnie wykraczającym poza wymagania edukacyjne,
- Aktywny udział podczas zajęć,
- Systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego oraz prawidłowa realizacja zadań domowych,
- Znaczące wyniki w konkursach i sprawdzianach przedmiotowych,
- Bezbłędne czytanie, odtwarzanie, rozpoznawanie słuchowe i ruchowe oraz zapisywanie struktur rytmicznych,
- Bezbłędne określanie metrum, rozróżnianie grup rytmicznych w przerabianych utworach i piosenkach,
- Bezbłędny zapis dyktand ,
- Bezbłędna realizacja ćwiczeń określonych w programie nauczania dla danej klasy,
- Bardzo wysoki poziom realizacji ćwiczeń i zadań ruchowych.

Ocena BARDZO DOBRA :

- Aktywny udział podczas zajęć,
- Opanowanie w stopniu całkowitym zakresu wiedzy i umiejętności określonego w programie nauczania w danej klasie,
- Uzyskiwanie ocen bardzo dobrych ze sprawdzianów, testów, kartkówek, ćwiczeń sprawdzających, odpowiedzi ustnych, realizacja zadań bez pomocy nauczyciela,

- Samodzielne czytanie, odtwarzanie, rozpoznawanie słuchowe i ruchowe oraz zapisywanie struktur rytmicznych z drobnymi błędami,
- Prawidłowe określanie metrum, rozróżnianie grup rytmicznych w przerabianych utworach i piosenkach,
- Prawidłowy zapis dyktand z drobnymi błędami,
- Prawidłowa realizacja ćwiczeń określonych w programie nauczania dla danej klasy z drobnymi błędami,
- Wysoki poziom realizacji ćwiczeń i zadań ruchowych.

Ocena **DOBRA:**

- Opanowanie w stopniu pełnym zakresu wiedzy i umiejętności określonego w programie nauczania w danej klasie,
- Nie przewiduje się trudności w dalszym kształceniu,
- Uzyskiwanie ocen dobrych ze sprawdzianów, testów, kartkówek, ćwiczeń sprawdzających, odpowiedzi ustnych, realizacja zadań przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- Czytanie, odtwarzanie, rozpoznawanie słuchowe i ruchowe oraz zapisywanie struktur rytmicznych z niewielką ilością błędów,
- Określanie metrum, rozróżnianie grup rytmicznych w przerabianych utworach i piosenkach przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- Zapis dyktand z nielicznymi błędami,
- Realizacja ćwiczeń określonych w programie nauczania dla danej klasy z nielicznymi błędami,
- Dobry poziom realizacji ćwiczeń i zadań ruchowych.

Ocena **DOSTATECZNA:**

- Opanowanie w stopniu podstawowym zakresu wiedzy i umiejętności określonego w programie nauczania w danej klasie,
- Przewiduje się trudności w dalszym kształceniu,
- Uzyskiwanie ocen dostatecznych ze sprawdzianów, testów, kartkówek, ćwiczeń sprawdzających, odpowiedzi ustnych, realizacja zadań przy pomocy nauczyciela,
- Czytanie, odtwarzanie, rozpoznawanie słuchowe i ruchowe oraz zapisywanie struktur rytmicznych z nielicznymi błędami przy pomocy nauczyciela,

- Określanie metrum, rozróżnianie grup rytmicznych w przerabianych utworach i piosenkach przy znaczącej pomocy nauczyciela,
- Zapis dyktand z licznymi błędami,
- Realizacja ćwiczeń określonych w programie nauczania dla danej klasy z licznymi błędami,
- Dostateczny poziom realizacji ćwiczeń i zadań ruchowych.

Ocena **DOPUSZCZAJĄCA:**

- Opanowanie w stopniu minimalnym zakresu wiedzy i umiejętności określonego w programie nauczania w danej klasie,
- Przewiduje się poważne utrudnienia, a nawet uniemożliwienie dalszego kształcenia,
- Uzyskiwanie ocen dopuszczających ze sprawdzianów, testów, kartkówek, ćwiczeń sprawdzających, odpowiedzi ustnych, realizacja zadań niemożliwa mimo pomocy nauczyciela,
- Czytanie, odtwarzanie, rozpoznawanie słuchowe i ruchowe oraz zapisywanie struktur rytmicznych z licznymi błędami przy dużej pomocy nauczyciela,
- Niewielka umiejętność określania metrum, rozróżniania grup rytmicznych w przerabianych utworach i piosenkach mimo pomocy nauczyciela
- Zapis dyktand z bardzo dużą ilością błędów,
- Realizacja ćwiczeń określonych w programie nauczania dla danej klasy z bardzo licznymi błędami,
- Mała dbałość o estetykę ruchu w realizacji ćwiczeń i zadań ruchowych.

Ocena **NIEDOSTATECZNA:**

- Wyraźnie niespełnienie wymagań edukacyjnych określonych w programie nauczania w danej klasie,
- Niemożliwe jest dalsze kształcenie.
- Uzyskiwanie ocen niedostatecznych ze sprawdzianów, testów, kartkówek, ćwiczeń sprawdzających, odpowiedzi ustnych, realizacja zadań niemożliwa mimo pomocy nauczyciela,
- Błędne czytanie, odtwarzanie, rozpoznawanie słuchowe i ruchowe oraz zapisywanie struktur rytmicznych przy całkowitej pomocy nauczyciela,
- Brak umiejętności określania metrum, rozróżniania grup rytmicznych w przerabianych utworach i piosenkach mimo pomocy nauczyciela,

- Zapis dyktand z bardzo dużą ilością błędów,
- Realizacja ćwiczeń określonych w programie nauczania dla danej klasy z bardzo licznymi błędami,
- Mała dbałość o estetykę ruchu w realizacji ćwiczeń i zadań ruchowych.